Kan voeding bijdragen aan een beter herstel na opname op de intensive care (ic)?

Promovendus Yente Boelens onderzoekt of voeding een bijdrage kan leveren aan een beter herstel van patiënten die op de ic hebben gelegen. Deze interventiestudie, de CONFUCIUS-studie (CONvalescence of FUnCtional outcomes after ICU Stay by oral protein supplementation), is onderdeel van haar promotietraject. Promotor is prof.dr. Arthur van Zanten, internist-intensivist in ZGV en sinds afgelopen juni tevens buitengewoon hoogleraar in de rol van voeding in herstel van metabole stress aan WUR.

Ir. Yente Boelens, promovendus bij Wageningen University & Research (WUR) en Ziekenhuis Gelderse Vallei (ZGV).

Er is onderzoek gedaan naar voeding na ic-opname, en hieruit blijkt dat patiënten weinig eten door bijvoorbeeld vermoeidheid of smaakverandering. “Tijdens ic-opname is er veel spierafbraak, die spieren moeten daarna weer opgebouwd worden. Ik vind het opvallend dat er nooit onderzocht is of extra eiwit kan helpen om beter te herstellen in deze situatie,” vertelt Yente Boelens. “Het is natuurlijk lastig om patiënten en hun familie, die zo’n intensieve en spannende tijd op de ic meegemaakt hebben, te vragen om mee te werken. Ik merk in de praktijk dat mensen er om die reden soms van afzien, dat kan ik me ook heel goed voorstellen. Gelukkig zijn er ook veel patiënten die juist wel mee willen doen omdat ze na ic-opname zo zwak zijn en zo snel mogelijk willen herstellen.”

Opzet interventiestudie

Yente is afgelopen april gestart met het onderzoek, uiteindelijk wil ze 72 deelnemers includeren. “Ik bezoek de potentiële deelnemers op de laatste dag van hun opname op de ic, en vraag of ze deel willen nemen. Ze krijgen dan voor 6 weken zakjes poeder: óf per dag 40 gram eiwitpoeder, óf 40 gram controleproduct dat isocalorisch is. De hele studie is geblindeerd, noch de patiënten noch de onderzoekers weten wat er in de zakjes zit. Het poeder, dat geen smaak heeft, kan in bijvoorbeeld yoghurt of sap opgelost worden (niet in warme gerechten), het kan ook toegevoegd worden aan sondevoeding. Wel of niet meedoen aan het onderzoek heeft geen invloed op de behandeling. De deelnemers krijgen dezelfde adviezen als mensen die niet deelnemen, dus als de diëtist bijvoorbeeld aan een deelnemer geadviseerd heeft om drinkvoeding te gebruiken, dan komen er per dag nog 2 van deze zakjes extra bij. De deelnemer houdt ook een eetdagboek bij.”

Follow-up en metingen

Zolang de deelnemers in het ziekenhuis liggen, bezoekt Yente hen vrijwel dagelijks, vervolgens heeft ze telefonisch contact in week 4, 6, 8 en 10. Haar ervaring is dat de patiënten weinig of geen moeite hebben om de zakjes te gebruiken, eventueel kan ze aanvullende tips geven. De fysiotherapeut van ZGV meet op 4 momenten de spierkracht: bij ontslag van de ic, bij ontslag uit het ziekenhuis, na 6 weken (als de zakjes poeder op zijn) en 3 maanden na ziekenhuisontslag. Op al die momenten wordt ook de lichaamssamenstelling gemeten met Bio-elektrische Impedantie Analyse (BIA) en wordt bloed afgenomen om het plasma-aminozurenprofiel te bepalen en om de veiligheid te monitoren. Met vragenlijsten wordt onder andere de kwaliteit van leven nagevraagd, omdat dit ook bijvoorbeeld eetlust en beweging kan beïnvloeden, en andersom.

De uitkomsten

Inmiddels hebben enkele deelnemers het gehele onderzoekstraject doorlopen. Yente: “We verwachten na 1,5-2 jaar het onderzoek afgerond te hebben, zodat we de uitkomsten kunnen analyseren. Stel dat er nu een concreet resultaat uitkomt, waarmee we toekomstige patiënten na ic daadwerkelijk kunnen helpen om sneller te herstellen. Dat zou toch prachtig zijn?